

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/172405,Jan-Bianga-patronem-gdanskich-bokserow-Gdansk-21-pazdziernika-2022.html>
10.05.2024, 14:22

Jan Bianga patronem gdańskich bokserów - Gdańsk, 21 października 2022

W ramach 100. rocznicy obchodów powstania Klubu Sportowego „Gedania” odbyła się uroczystość nadania Klubowi Brzostek Top Team imienia przedwojennego pięściarza Jana Biangi.

Nadanie klubowi bokserskiemu Brzostek Top Team imienia Jana Biangi – Gdańsk, 21 października 2022. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Nadanie klubowi bokserskiemu Brzostek Top Team imienia Jana Biangi – Gdańsk, 21 października 2022. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Barbara Janczukowicz, córka Jana Biangi –Gdańsk, 21 października 2022. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Dr Karol Nawrocki – Gdańsk, 21 października 2022. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Nadanie klubowi bokserskiemu Brzostek Top Team imienia Jana Biangi – Gdańsk, 21

października 2022. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Nadanie klubowi bokserskiemu Brzostek Top Team imienia Jana Biangi – Gdańsk, 21 października 2022. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Nadanie klubowi bokserskiemu Brzostek Top Team imienia Jana Biangi – Gdańsk, 21 października 2022. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Nadanie klubowi bokserskiemu Brzostek Top Team imienia Jana Biangi – Gdańsk, 21 października 2022. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Maciej Brzostek, trener i założyciel grupy Brzostek Top Team – Gdańsk, 21 października 2022. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Jan Bianga był jednym z najwybitniejszych zawodników w historii gdańskiego sportu. 21 października 2022 o godz. 18.00 odbyła się uroczystość nadania jego imienia Klubowi Brzostek Top Team, w której wzięła udział córka legendarnego pięściarza, Barbara Janczukowicz oraz prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki.

W czasie uroczystości dr Karol Nawrocki powiedział:

„W katalogu narodowej pamięci jest miejsce dla tych wszystkich, którzy Polsce służyli, którzy za Polskę walczyli, którzy za Polskę byli gotowi też umrzeć. (...) Czemu w Instytucie Pamięci Narodowej zajmujemy się bokserami, sportowcami? Drodzy Państwo, wśród wielu sportowców, wśród wielu olimpijczyków byli tacy, którzy gotowi byli bronić ojczyzny w roku 1939, walczyć na wszystkich frontach świata, którzy byli więźniami obozów koncentracyjnych i o nich także będziemy pamiętać.

Wykluczenie kogoś z narodowej pamięci dlatego że był bokserem, piłkarzem, malarzem albo artystą jest po prostu niegodne. I od tego jest Instytut Pamięci Narodowej, aby upominać się o tych wszystkich, którzy żyli dla Polski. A Jan Bianga z całą pewnością taki był.”

Dr Nawrocki przytoczył tu historię rozmowy przedwojennego pięściarza z oficerem Gestapo, który proponował mu bezpieczne życie w zamian za wyrzeczenie się polskości. Bianga nie zgodził się na to, co przypłacił wywózką do obozów koncentracyjnych.

W nawiązaniu do słów pani Barbary Janczukowicz, która wspomniała, że wojenne przeżycia odbiły się na psychice jej ojca, tak że ciężko było się z nim porozumieć, prezes IPN zwrócił uwagę na rzecz, która często umyka, nawet zawodowym historykom:

„To pokazuje, jak głębokie reperkusje miał taki konflikt

zbrojny, jakim była II wojna światowa. Skończył się po 6 latach tragicznym obliczem Rzeczypospolitej, zniszczoną stolicą, 6 milionami polskich ofiar, a jednocześnie trwał – trwał w dzieciach, trwał w tych, którzy przeżyli. Jak wrócić do normalnego życia, po tym gdy widzimy śmierć wkoło? Gdy widzimy osoby umierające na ulicach, osoby palone, osoby którym robi się tak wiele krzywdy...”

Długo utrzymująca się wojenna trauma w pewnym stopniu zabrała silnemu, wykształconemu człowiekowi, mówiącemu płynnie pięcioma językami, możliwość skomunikowania się z najbliższymi.

Przypominając postacie „prawie świętych”, którzy – jak rtm. Witold Pilecki – dokonywali heroicznych czynów dr Karol Nawrocki podkreślił stanowczo, że w „katalogu narodowej pamięci jest miejsce również dla tych, którzy mieli trudną drogę życiową”. Przytoczył tu postać Sergiusza Piaseckiego, gangstera działającego na polsko-sowieckim pograniczu, który w obliczu próby stał się ofiarnym żołnierzem Armii Krajowej.

Prezes IPN zaznaczył, że „nie tylko dlatego, że Jan Bianga ma wyjątkowy życiorys, wspaniały, zapisany polskością, ale także dlatego, że dla polskich sportowców jest miejsce w narodowej pamięci”.

Brzostek Top Team to nie tylko klub sportowy, zrzeszający pasjonatów sztuk walki. Jego członkowie od lat angażują się w działania prospołeczne i patriotyczne.

Do wyróżniających się autorskich projektów stale realizowanych przez Brzostek Top Team należą różnorodne zadania z obszaru kultury fizycznej, zdrowia, szeroko pojętej edukacji oraz przeciwdziałanie wykluczeniu i dyskryminacji.

- „Pamiętajmy o naszych bohaterach” - wizyty zawodników Brzostek Top Team w szkołach i spotkania z dziećmi mające na celu przekonanie ich do roli, jaką odgrywa edukacja oraz wzbudzanie pasji do sportu, który kształtując charakter pozwala obrać właściwą drogę w życiu.
- „Interaktywna Lekcja Historii” w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, w której brali udział uczniowie szkół podstawowych. Nietypowa forma edukacji inspirowała, aby głębiej poznać historię Polski, mając niepowtarzalną możliwość, by uczyć się jej przez chwilę w szkolnych ławach naszych przodków.
- „Z wdzięczności do Społecznej Niepodległości” - realizowana z inicjatywy PSAT i dzięki dofinansowaniu przez Narodowy Instytut Wolności inicjatywa łącząca tematykę niepodległościową, proobronną, ale także aktywności sportowe i działania z zakresu edukacji poza formalnej dla młodzieży pozwoliła młodym

osobom uzyskać nową perspektywę postrzegania często szarej codzienności.

- „Waleczne dzielnice Zaspą, Chełm, Letnica” – projekt prowadzony był we współpracy z Miastem Gdańsk w najtrudniejszym czasie pandemii. Systematyczne treningi bokserskie pozwoliły choć na moment powrócić do jakże potrzebnej młodym rzeczywistości.
- „Kalendarz Sportowcy Dzieciom” z którego dochód przeznaczony został na wsparcie najmłodszych z chorobami onkologicznymi.
- „Od wykluczenia do powodzenia” oraz #socialimpact „Z pasji do sportu. Z energią do działania” – dzięki wsparciu Energa grupa Orlen zrealizowaliśmy 40 lekcji WF w klubie Bokserskim dla 500 uczniów z 10 szkół z Gdańsk. To coś więcej niż lekcja WF. Łamiemy stereotypy i wyciągamy dzieci z domów, aktywizując ich po wielu miesiącach pandemii. My nie uczymy jak się bić. My uczymy jak się nie bać.
- Akademia boks dla dzieci ze spektrum autyzmu i Aspergera, innowacyjny projekt korzystający ze sprawdzonych zachodnich wzorców gdzie kluby sportowe, które w ramach integracji, przyjmują do siebie wysoko funkcjonujących autystów, efektywnie pracują nad zmianą ich zachowań. . Badania pokazują iż efekty są spektakularne, a my chcemy tą szansę im dać. Mamy odpowiednia kadre, wiedzę, zaplecze techniczne. Projekt ten to nie jest kolejna sekcja sportowa, to szansa na lepszy start każdego dnia – dla dzieci ze spektrum autyzmu i Aspergerem oraz ich rodzin.

Jan Bianga (1910–1982) – pięściarz i trener, jeden z najwybitniejszych zawodników w historii gdańskiego sportu.

Urodził się 26 stycznia 1910 r. w Sopocie, w rodzinie Jana i Cecylii z d. Słowi. Bardzo dobrze wykształcony – był absolwentem Gimnazjum Polskiego oraz Polskiej Wyższej Szkoły Handlowej w Gdańsku. Od 1930 r., będąc obywatelem Wolnego Miasta Gdańska, pracował jako księgowy w Komisariacie Generalnym RP w Wolnym Mieście Gdańsku. Angażował się w działalność na terenie Wolnego Miasta Gdańska licznych polskich organizacji politycznych, kulturalnych i społecznych. Należał do:

- Gminy Polskiej – Związku Polaków,
- Zjednoczenia Zawodowego Polskiego,
- Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Męskiej,
- Związku Harcerstwa Polskiego,
- Chór Lutnia w Sopocie,
- Chór Moniuszko w Gdańsku,
- Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” – uprawiał tam gimnastykę.

Od 16 roku życia uprawiał boks w klubie Sportverein Schutzpolizei Danzig EV (we Wrzeszczu). Trenował pod okiem Martina Arlta. W tym klubie wygrał 9 walk, jedną zremisował. W 1928 r. wziął udział w drużynowych mistrzostwach Niemiec w Dortmundzie.

Od 1929 r. trenował w polskim Klubie Sportowym Gedania (w tym roku powołano właśnie w Gedanii sekcję bokserską). Uczestniczył w mistrzostwach Pomorza i Polski. W 1930 i 1931 r. zdobywał brązowy medal Polski w wadze koguciej. W l. 1930-32 wygrywał również w tej kategorii mistrzostwa Pomorza. W 1934 r. sięgnął po wicemistrzostwo Pomorza w wadze piórkowej, a w 1938 r. ponownie stanął na najwyższym podium Pomorza. W 1934 r. zwyciężył w wadze piórkowej w Igrzyskach Polaków z Zagranicy w Wolnego Miasta Gdańska rozgrywanych w pierwszym tygodniu sierpnia w Warszawie. Od 1933 do 1937 r. brał również udział w drużynowych mistrzostwach Polski, oczywiście w barwach Gedanii. **W sumie stoczył on 176 walk, z czego przegrał 9, wygrał 155 a 12 zremisował.** Od 1938 r. zaczął szkolić młodych bokserów. W tym okresie rozpoczęła się także jego współpraca z Feliksem Stammem.

W 1936 r. poślubił Elżbietę Colbe, córkę pracownika PKP Romana Colbe i Gertrudy z d. Kinder, znakomitej tenisistki z KS Gedania. Para doczekała się dwóch córek - Janiny i Barbary.

1 września 1939 r. Niemcy aresztowali go i osadzili w Viktoriaschule. Tam wraz z innymi pracownikami Komisarjatu Generalnego RP został odizolowany od reszty polskich więźniów i po tygodniu wywieziony na granicę niemiecko- litewską. Dotarł do Kowna, a następnie do Łucka. Na początku października powrócił do Gdańska. Za odmowę współpracy z Gestapo był ponownie aresztowany. Przeszedł przez obozy w Nowym Porcie, w Stutthofie, w Sachsenhausen i ostatecznie od 28 maja 1940 r. został więźniem obozu Mauthausen-Gusen. Udało mu się przeżyć wojnę. Został wyzwolony przez Amerykanów. W sierpniu 1945 r. powrócił do rodziny, do Sopotu.

Po wojnie skończył studia na Akademii Wychowania Fizycznego oraz w Wyższej Szkole Handlu Morskiego. Był trenerem młodych bokserów w trójmiejskich klubach: HKS Sopot, Ogniwo Sopot, Flota Gdynia, Gwardia Gdańsk, Polonia Gdańsk oraz KS Gedania. Został także asystentem Feliksa Stamma pracując z polską kadrą narodową i olimpijską (1953-55 i 1961).

Zmarł w Sopocie w 1982 r. i tam został pochowany na cmentarzu katolickim.